

III.7064.254.2018.JA

Pani Marlena Małąg
Minister Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Szanowna Pani Minister

Pragnę zwrócić uwagę Pani Minister na sytuację rodziców dzieci z niepełnosprawnością oraz osób z niepełnosprawnością i ich opiekunów, którzy korzystają ze świadczeń uzależnionych od posiadania aktualnego orzeczenia o niepełnosprawności.

W związku z wprowadzeniem w Polsce stanu zagrożenia epidemicznego zostały zawieszony, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 374), posiedzenia Powiatowych Zespołów do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Ogłoszenie od dnia 20 marca 2020 r. do odwołania stanu epidemii w związku zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 (rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii, Dz. U. z 2020 r. poz. 491) powoduje, że perspektywa wznowienia wydawania przez uprawnione organy orzeczeń o niepełnosprawności oraz stopniu niepełnosprawności jest niepewna co do daty, a tym samym oczekiwanie na uzyskanie stosownego orzeczenia będzie się przedłużało.

Zaistniała sytuacja powoduje liczne niepokoje w środowisku rodziców oraz opiekunów osób z niepełnosprawnością, którzy wyrażają obawy, iż wobec nieuzyskania na czas orzeczenia o niepełnosprawności osoby podlegającej opiece, pozostaną oni bez środków do życia.

W ocenie Rzecznika niezbędne jest stworzenie rodzicom, opiekunom oraz osobom z niepełnosprawnością gwarancji ciągłości uzyskiwania świadczeń uzależnionych od niepełnosprawności m.in. świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków pielęgnacyjnych, zasiłków

stałych, poprzez przedłużenie ważności posiadanych aktualnie orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

W aktualnych okolicznościach istotnego znaczenia nabiera także sytuacja osób, których prawo do świadczeń już ustało z uwagi na upływ terminu ważności orzeczenia o niepełnosprawności i pozostają w okresie oczekiwania na ostateczne rozstrzygnięcie w przedmiocie orzeczenia o niepełnosprawności (w toku postępowanie odwoławcze). Ryzyko długotrwałości postępowania obciąża w całości osobę ubiegającą się o świadczenie uzależnione od udokumentowania stanu niepełnosprawności.

Wprawdzie na tle obowiązujących regulacji prawnych istnieją rozwiązania umożliwiające dochodzenie uprawnień do świadczeń z mocą wsteczną po wydaniu orzeczenia o niepełnosprawności, to jednak nie rozwiązują one w sposób realny problemu pozostawiania bez jakichkolwiek środków utrzymania rodzica, opiekuna, osoby z niepełnosprawnością w okresie oczekiwania na ostateczne rozstrzygnięcie w przedmiocie niepełnosprawności. Konieczna jest potrzeba wdrożenia stosownych regulacji systemowych rozwiązujących przedstawione problemy.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2018 r. poz. 2179 ze zm.), uprzejmie proszę Panią Minister o pilne podjęcie działań prawodawczych mających na celu wyeliminowanie lub ograniczenie skutków braku aktualnego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, niemożliwego do uzyskania w dotychczasowym trybie w sytuacji stanu epidemii.

Z poważaniem